

Конончик Ю.М.,
студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м.Київ
Науковий керівник: Мотлях О.І., к.ю.н., доцент

ДАКТИЛОСКОПІЯ ТРУПА ПРИ ПОШКОДЖЕННІ ЕПІДЕРМІСУ ПАЛЬЦІВ РУК

Дактилоскопія – розділ криміналістики, який займається дослідженням конфігурації папілярних ліній пальців рук людини із метою встановлення ідентичності. Метод ідентифікації людей за відбитками пальців, має унікальний малюнок шкіри. Заснований на ідеях англійця Вільяма Гершеля, що висунув в 1877 році гіпотезу про незмінність папілярного відбитка долонних поверхонь шкіри людини [2].

Особливістю вирізняється дактилоскопія муміфікованих трупів. Така дактилоскопія здійснюється з метою їх відібрання і порівняння з виявленнями слідами на місці події злочину.

При висиханні шкірного покриву рук трупа і гнильних змін тканин рук – проводити дактилоскопіювання важко і воно вимагає попередньої підготовки. Це обумовлено тим, що при дії вологи відбувається відділення епідермісу, а при муміфікації тіла людини відбувається обезводнення і висихання тканин, що сприяє зміні шкірних покривів рук і на них з'являються складки, які не розгортаються. Тому, для отримання якісних відбитків пальців необхідно дактилоскопію проводити в лабораторних умовах.

Для здійснення дактилоскопіювання розчленованих муміфікованих трупів необхідно відокремити кисті рук від тіла в променевоzap'ястному суглобі, після чого кисті рук очистити і промити в проточній воді, далі кожну кисть помістити в окремий посуд. В тому випадку, якщо лабораторія знаходиться віддалено, то судини герметично закривають, попередньо загорнувши кисті рук муміфікованого трупа в пергаментний папір [3].

Варто відзначити, що найбільш часто зустрічаються помилки, при транспортуванні кистей рук муміфікованого трупа в лабораторію для проведення процедури дактилоскопіювання: окремі кисті рук направляються на дослідження не відразу, а через значний проміжок часу. Іноді експерти допускаються окремих помилок при переміщенні кистей рук у

відповідній ємкості, зокрема погано його герметизують, у результаті чого відбувається витікання або випарування води, що пришвидшує процеси гниття. Також є випадки коли кисті рук заливають не водою, а формаліном або іншою консервуючою рідиною, а це викликає затвердіння шкіри та кісток. А ще після відділення від тіла кіток рук, не відразу поміщають у воду, та транспортують в судинах малих розмірів, в результаті чого відбувається деформація пензлів (тобто утворюються складки).

Відділення кистей рук від трупа і подальша процедура дактилоскопіювання – відноситься до слідчих заходів, і тому для її реалізації необхідно мати відповідну ухвалу суду.

У випадку, якщо епідерміс відсутній, тоді кисті рук очищаються від бруду і промиваються в проточній воді, після цього, якщо на долонях залишаються частки епідермісу, то їх видаляють за допомогою пінцета. Для ущільнення подушок пальців на них рельєфного візерунка, об'єкт поміщають в гарячий технічний жир або кісткове мастило (температура якого сягає в діапазоні 110 – 130 градусів за Цельсієм). Якщо гнилісні зміни незначні, то обробку проводять при температурі до 120 градусів протягом 3 – 4 хвилин, при початкових стадіях гниття час обробки скорочується до 2 – 2.5 хвилин при температурі технічного жиру або кісткового олії до 130 градусів. Стан м'яких тканин контролюється візуально [1].

Після того, як вищезазначена процедура буде зроблено, то необхідно буде приступити до дактилоскопії. Її піддають штучній мацерації у воді при температурі 40 – 45 градусів до повного видалення епідермісу з рук. Після цього знову проводять обробку пальців рук.

У тому випадку, якщо пальці рук муміфіковані, то для попереднього розм'якшення складок після промивання, кисті поміщають на 1 – 1.5 години в лазню з мильною водою при температурі 50 – 60 градусів. Поверхневий шар епідермісу з подушок пальців видаляють за допомогою пінцета і скальпеля, а потім поміщають на 10 – 15 годин в 20% розчин антиформіна. При цій операції необхідно здійснювати візуальний контроль, для того щоб розміри пальців не перевищили їх натуральний об'єм. В подальшому пальці рук протягом півгодини промивають в проточній воді і поміщають у посудину з водою кімнатної температури. Потім пальці по черзі опускають в нагрітий до 115 – 130 градусів технічний жир або кісткове мастило для того, щоб посилювався контраст папелярних ліній [1].

Дактилоскопія трупа є важливою експертною діяльністю від якої залежить не лише встановлення ідентифікації слідів людини, а й розкриття злочину в цілому. Тому, необхідно не лише забезпечити експертів науковою базою, а і всіма необхідними технічними можливостями для сумлінного виконання їх професійної діяльності. І звичайно необхідно посилити відповідальність осіб, які здійснюють діяльність, пов'язану з дактилоскопією.

Література

1. Правила проведення судово-медичної експертизи (досліджень) трупів у бюро судово-медичної експертизи // Міністерство охорони здоров'я України.-1995.- № 6 .- С.8
2. Біленчук П. Д. Судові експертизи : довідник / – К. : [б.в.], 1997. – 48 с. – (Сучасна Криміналістика).
3. Кузьмічов В. С., Прокопенко Г. І. Криміналістика: навч. посіб. /; заг. ред. В. Г. Гончаренко, Є. М. Моїсєєв ; Національна академія внутрішніх справ України. – К. : Юрінком Інтер, 2001. – 366 с.

УДК 343.13 (043.2)

Кузьминська Г.С.,
студентка,
Юридичний факультет,
Чернігівський державний технологічний університет, м. Чернігів
Науковий керівник: Сенченко Н.М., старший викладач

ІНСТИТУТ УГОД ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ПРОЦЕСУАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ

Стаття 3 Конституції України проголошує, що людина, її права і свободи, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю [1]. При цьому в ст. 2 нині діючого Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) передбачається, що одним із пріоритетних завдань кримінального провадження є охорона прав, свобод та законних інтересів учасників [2]. Особливої уваги заслуговує питання захисту та відновлення порушених прав особи, якій злочином заподіяно моральну, фізичну або майнову шкоду. Цьому має сприяти новий інститут кримінального процесуального законодавства – врегулювання кримінально-процесуальних відно-

син на підставі угод. Положення глави 35 КПК України розширюють можливості сторін у межах здійснення кримінального провадження і є одним із кроків до його демократизації. При цьому задекларовані норми кримінально-процесуального законодавства відповідають європейським стандартам і можуть вважатися одним із виявів приведення національного законодавства до вимог законодавства ЄС [3, с.341]. Отже, дослідження нових процесуальних положень є досить актуальною проблемою, оскільки механізм застосування їх на практиці відсутній.

Питання щодо примирення потерпілого та правопорушника досліджували у своїх працях О.М. Боброва, В.Т. Малярєнко, В.О. Кучер, О.В. Сав'юк, М.І. Хавронюк, В.В. Землянська, О.О. Дудоров та інші.

Метою дослідження даної статті є визначення поняття, порядок укладення, умови та наслідки укладення даних угод.

Перш за все потрібно вказати, що в КПК України знайшли відображення угоди двох видів (ст.468):

1) угода про примирення між потерпілим та підозрюваним, обвинуваченим – сторони домовляються відносно розміру шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, строку і порядку її відшкодування, питань, пов'язаних із видом і розміром покарання, наслідків невиконання угоди.

2) угода між прокурором та підозрюваним, обвинуваченим про визнання винуватості. При укладанні даної угоди може йтися щодо зменшення обсягу обвинувачення, застосування кваліфікації діяння про менш тяжкий злочин, щодо пом'якшення покарання тощо.

Перемовини про укладення угод можуть ініціюватися будь-якою стороною майбутньої угоди. При цьому слід зазначити, що ініціювання угод можливе з моменту повідомлення особи про підозру у вчиненні злочину до виходу суду до нарадчої кімнати для винесення вироку. Проте факт проведення перемовин про угоду в разі їх невдалого завершення в подальшому не може розглядатись як відмова від обвинувачення або визнання вини, а слідчий та прокурор зобов'язані проінформувати підозрюваного та потерпілого про можливість укладення угоди, роз'яснити механізм її укладення та не чинити перешкод у цьому.

Необхідно вказати, що положеннями КПК України передбачаються відповідні умови, за яких можливе укладення даних угод (ст.469). При цьому положення КПК України прямо забороняють угоду про винність у справах, у яких є потерпілий.

Існують також певні обмеження щодо укладення угод у випадках